

Informacja o działalności związków i stowarzyszeń, w których pracy uczestniczę, reprezentując Gminę-Miasto Elbląg

Informacja ogólna

Reprezentuję Gminę Miasto Elbląg w następujących związkach i stowarzyszeniach:

- Lokalna Organizacja Turystyczna „Kraina Zalewu Wiślanego” – prezes Zarządu;
- Związek Miast i Gmin Morskich – członek Zarządu;
- Stowarzyszenie Żuławy – członek Zarządu;
- Rada Programowa „Szlak Wodny im. Króla Stefana Batorego” – czł. Rady Programowej.

Obecność w wyżej wymienionych strukturach związana jest z aktywnością na rzecz budowy pozycji Elbląga jako lidera subregionu i wykorzystaniu jego specyficznych walorów dla rozwoju miasta i regionu. Specyfika tych walorów polega na ścisłym ich powiązaniu w zakresie turystyki i transportu wodnego.

Dodam, że ów wybór jest ściśle powiązany z innymi zadaniami, które realizuję jako dyrektor Biura Regionalnego w Elblągu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, reprezentujący Marszałka lub Samorząd Wojewódzki m.in. w następujących strukturach:

- Rada Promocji Żeglugi Śródlądowej przy ministrze rozwoju i infrastruktury;
- Rada Gospodarki Wodnej Rejonu Dolnej Wisły (wiceprzewodniczący);
- Konsorcjum na rzecz budowy Kanału przez Mierzeję;
- Komitet Sterujący Programu „Pętla Żuławska”;
- Porozumienia na rzecz rewitalizacji: MDW E 70 i MDW E 40 (wiceprzewodniczący).

Niejednokrotnie reprezentuję jednocześnie miasto Elbląg i marszałka województwa warmińsko-mazurskiego w przedsięwzięciach realizowanych przez związki i stowarzyszenia, co pozwala na synchronizowanie polityki regionalnej z polityką lokalną.

Istotą podejmowanych działań jest przeświadczenie, że Elbląg jest ściśle powiązany ze strefą Zalewu Wiślanego. Te powiązania są zresztą ujęte w strategiach Regionu, Miasta, Portu Morskiego Elbląg i wielu instytucji i związków powiązanych z Miastem (np. Komunalny Związek Gmin Nadzalewowych; Elbląski Okręgowy Związek Żeglarski).

Jednym z najważniejszych kierunków rozwoju Elbląga jest:

- wykorzystanie walorów turystycznych i transportowych związanych z Zalewem Wiślanym oraz powiązanych z nim portów: Kaliningrad, Gdańsk, Kłajpeda;
- rewitalizacja i wykorzystanie sieci dróg wodnych: MDW E 70, MDW E 40 i MDW E 60;
- realizacja przedsięwzięć strategicznych takich, jak: włączenie Polski do Europejskiej Polityki Transportowej w zakresie żeglugi śródlądowej (Konwencja AGN);
- realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych takich jak: Program „Pętla Żuławska”, budowa kanału przez Mierzeję, rewitalizacja i promocja Kanału Elbląskiego;
- zmniejszenie zagrożenia powodziowego związanego z sąsiedztwem Żuław Wiślanych, Zalewu Wiślanego i jeziora Druzno.

M.in. z tych powodów Elbląg powinien pełnić rolę lidera w przedsięwzięciach, które sprzyjają ich realizacji – czasami w perspektywie długofalowej.

Aktywność w związkach i stowarzyszeniach, w których reprezentuję Miasto Elbląg nie może być od powyższych aspektów odrywana, dlatego wspomnę o kilku przedsięwzięciach, które – choć nie realizowane wprost z pozycji przedstawiciela Elbląga – są elementem tego procesu:

- Sejmik Żeglugi Śródlądowej – inicjatywa (patronat trzech ministerstw), która spowodowała, że nasze Miasto jest siedzibą struktury, z którą już dziś powiązanych jest ponad sto różnych organizacji w Polsce;
- Żeglarski Puchar Bałtyku Południowego – przedsięwzięcie, którego efektem jest włączenie imprez żeglarskich w czterech regionach: zachodniopomorskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim oraz Obwodzie Kaliningradzkim w jeden spójny system, co znacząco rozszerza obszar promocji walorów Zalewu Wiślanego;
- Bitwy Południowego Bałtyku – inicjatywa stworzenia projektu w ramach Parlamentów Południowego Bałtyku, w który włączona będzie inscenizacja Bitwy na Zalewie Wiślanym;
- Regaty o Puchar Trzech Marszałków/Gubernatorów; rejsy Berlin-Kłajpeda;
- Targi turystyczne w zachodniej Europie i promocja Zalewu Wiślanego;
- Wprowadzanie zachodnich gestorów turystyki wodnej w obszar Pętli Żuławskiej;
- i inne...

Powyższe uwagi wydają mi się zasadne dla właściwego odczytania funkcjonowania związków i stowarzyszeń oraz znaczenia ich aktywności dla Miasta Elbląg. Pozwoli też na niepowtarzanie tych samych argumentów przy uzasadnieniu działań w poszczególnych przypadkach – bowiem wszystkie – w zasadzie – zawierają się z celach przedstawionych powyżej.

Z tytułu pracy w wymienionych strukturach nie pobieram żadnych środków finansowych.

Lokalna Organizacja Turystyczna „Kraina Zalewu Wiślanego”

Komitet Założycielski Lokalnej Organizacji Turystycznej Kraina Zalewu Wiślanego (LOT KZW) rozpoczął działalność w 2009 roku. Przewodniczącym KZ został Jerzy Wcisła. 12 kwietnia 2011 roku odbyło się spotkanie założycielskie LOT KZW, podczas którego wybrano prezesa (Jerzy Wcisła) i Zarząd stowarzyszenia (Regina Czymbor, Iwona Gniado, Grzegorz Hejber, Józef Zamojcin, Bogdan Uhryn, Ryszard Wójcik). Stowarzyszenie rozpoczęło działalność.

LOT KZW jest organizacją działającą na rzecz rozwoju turystyki i promocji obszaru Zalewu Wiślanego i Elbląskiego Węzła Wodnego. LOT KZW nie posiada pracowników etatowych. Siedziba Stowarzyszenia mieści się w Elblągu przy ul. Zacisze 18 (Biuro Regionalne w Elblągu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego) i od początku traktowana jest jako miejsce tymczasowe.

W ramach swojej działalności LOT KZW zrealizował następujące przedsięwzięcia związane z promocją turystyczną krainy Zalewu Wiślanego:

ROK 2011

- 07 – 08.10. 2011 r. – wyjazd na Workshop Turystyczny do Kaliningradu - spotkanie branży turystycznej i przedstawicieli samorządów. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele branży turystycznej z Elbląga, m.in. właściciele biur podróży, hoteli oraz Urzędu Miejskiego w Elblągu, zajmujący się turystyką i współpracą z Obwodem Kaliningradzkim FR.
- 01–02.11.2011 r. – współorganizator VIII Polsko-Rosyjskiego Forum Turystyki w województwie warmińsko-mazurskim - spotkania przedstawicieli branży turystycznej Federacji Rosyjskiej i obszaru Zalewu Wiślanego. Forum odbyło się w Elblągu. Dla przedstawicieli branży turystycznej z Elbląga i obszaru Zalewu Wiślanego była to okazja do nawiązania kontaktów z branżą turystyczną praktycznie całej Rosji.
- 23–27.11.2011 r. – udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych w Lipsku (Niemcy). Prezentacja Krainy Zalewu Wiślanego na stoisku Warmii i Mazur w ramach polskiego stoiska narodowego, przygotowanego przez Polską Organizację Turystyczną.

ROK 2012

- 07–11.03.2012 r. - udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych ITB w Berlinie (Niemcy). Prezentacja Krainy Zalewu Wiślanego na stoisku Warmii i Mazur w ramach polskiego stoiska narodowego, przygotowanego przez Polską Organizację Turystyczną.
- 24–27.10 2012 – udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych Tour Salon w Poznaniu. Prezentacja Krainy Zalewu Wiślanego na stoisku Warmii i Mazur.
- Listopad 2012 – przygotowanie i złożenie projektu pn. „Bitwa morska na Zalewie Wiślanym – koncepcja produktu turystycznego”, dotyczącego koncepcji potencjalnego produktu turystycznego, w oparciu o bitwę morską z XV wieku na Zalewie Wiślanym, w ramach ogłoszonego konkursu przez Ministerstwo Sportu i Turystyki.

Rok 2013

- 06–10.03.2013 r. - udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych ITB w Berlinie (Niemcy). Prezentacja Krainy Zalewu Wiślanego na stoisku Warmii i Mazur w ramach polskiego stoiska narodowego, przygotowanego przez Polską Organizację Turystyczną.
- **Od kwietnia do grudnia 2013 r. – realizacja projektu pn. „Bitwa morska na Zalewie Wiślanym – koncepcja produktu turystycznego”.** W ramach projektu powołano ekspercką grupę roboczą, pracującą nad koncepcją produktu turystycznego, w oparciu o XV-wieczną bitwę morską. We wrześniu, z okazji 550 rocznicy bitwy morskiej na Zalewie Wiślanym, zorganizowano w Suchaczku konferencję. W ramach realizacji projektu wydano folder o krainie Zalewu Wiślanego, książkę o charakterze popularno-naukowym przybliżającą samą bitwę oraz życie ówczesnych mieszkańców krainy Zalewu Wiślanego oraz koncepcję produktu turystycznego, z wizualizacją miejsca i koncepcją scenariusza spektaklu bitwy morskiej.
 - Niestety, Miasto Elbląg, które złożyło deklarację udziału w Projekcie (z wkładem ok. 4.200 zł), po ostatnich wyborach samorządowych wycofało się z udziału, co zmusi pozostałych członków Stowarzyszenia do pokrycia należności, które formalnie winno pokryć Miasto Elbląg.
- 17–19.10 2013 – udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych Tour Salon w Poznaniu. Prezentacja Krainy Zalewu Wiślanego na stoisku Warmii i Mazur.
- 20–24.11.2013 r. – udział w Międzynarodowych Targach Turystycznych w Lipsku (Niemcy). Prezentacja Krainy Zalewu Wiślanego na stoisku Warmii i Mazur w ramach polskiego stoiska narodowego.

Rok 2014 (plany)

- 18–26.01.2014 – udział w Międzynarodowych Targach Żeglarskich BOOT w Duesseldorfie (Niemcy), m.in. udział w konferencji prasowej, w trakcie której obszar Zalewu Wiślanego zostanie przedstawiony jak obszar atrakcyjny dla turystyki wodnej.

Związek Miast i Gmin Morskich

Związek Miast i Gmin Morskich restytuuje i rozwija idee Eugeniusza Kwiatkowskiego - założyciela Związku Gospodarczego Miast Morskich (1946). Zrzesza 32 samorzady nadmorskie. Przyjętą i uszanowaną przez gminy stowarzyszone zasadą jest apolityczność Związku.

W ZMiGM pełni funkcję członka Zarządu.

Zebrania Zarządu odbywają się z częstotliwością – co jeden do dwóch miesięcy. Walne Zgromadzenia Delegatów odbywają się zwykle dwa razy w roku.

W ramach prac – lub wspierany przez Związek – uczestniczę w spotkaniach na rzecz strategii rozwoju transportu morskiego, ochrony brzegów morskich, strategii Morza Bałtyckiego czy spraw związanych ze środowiskiem.

M.in. na mój wniosek – z października 2013 roku – w Strategii Morza Bałtyckiego znajdują się zapisy o konieczności tworzenia nowych dróg wodnych w celu stworzenia lub poprawy dostępu do portów morskich, zarówno od strony morza jak i śródlądzia.

Związek był uczestnikiem i współorganizatorem konferencji „**Gdańsk-Elbląg-Kaliningrad – kierunki współpracy portów**”, która odbyła się 8 listopada 2011 roku w Elblągu pod patronatem ministra infrastruktury i gospodarki morskiej, marszałka województwa warmińsko-mazurskiego i prezydenta Elbląga. W konferencji wzięli udział przedstawiciele portów w Gdańsku i Kaliningradzie oraz rosyjskiego Rosmorportu. Wnioski z konferencji ujęte w publikacji „Zalew Wiślan i Kaliningradzki. Zalew Wielkich Możliwości” są intensywnie wykorzystywane w lobbingu na rzecz rozwoju Zalewu Wiślanego i budowy kanału przez Mierzeję. Wniosek generalny – potwierdzony przez przedstawicieli rosyjskich, miasta Gdańska i zarządy obu portów – stwierdza, że rozwój portu morskiego w Elblągu – jako portu *feeder'owego* – jest zgodny z tendencjami rozwojowymi dużych portów południowego Bałtyku.

Jako Związek byliśmy przeciwni włączeniu Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska w struktury Urzędów Wojewódzkich, obawiając się, że budzące wiele kontrowersji stanowiska środowiskowe będą podejmowane arbitralnie, niezgodnie z zasadami przyjętymi we Wspólnocie Europejskiej.

Aktywnie uczestniczyliśmy w wielu kampaniach i działaniach, np. w sprawie budowy gazociągu na dnie Bałtyku (Rosja-Niemcy) czy tworzenia Środkowoeuropejskiego Korytarza Transportowego (którego powstanie może sprzyjać rozwojowi portu w Elblągu – w procesie tworzenia tegoż korytarza uczestniczę jako obserwator z ramienia marszałka województwa warmińsko-mazurskiego).

Związek był organizatorem Piłkarskiego Turnieju „EURO SEA”, w którym uczestniczyły zespoły złożone z zawodników do lat 13 – także z Elbląga.

Elbląg włączył się też w akcję odbudowy jachtu „Generał Zaruski”. Środki zbierane były na wielu spotkaniach i konferencjach, w których organizację byłem zaangażowany.

17 i 18 kwietnia 2013 roku Walne Zgromadzenie Delegatów Związku odbyło się w Elblągu. Podjęto cztery uchwały:

- **Popierającą akcją „Po drugie: autostrada wodna na Wiśle”** stwierdzając, że „w pełni żeglowna droga wodna Wisły może stanowić ważny czynnik rozwoju konkurencyjnego i ekologicznego transportu stanowiącego zaplecze dla portów morskich Trójmiasta i Elbląga”.
- **Popierającą inicjatywę powołania Pomorskiego Klastra Rzecznoego** jako organizacji biznesu, nauki i samorządu terytorialnego działającej na rzecz aktywizacji gospodarczej dróg wodnych Wisły, Zalewu Wiślanego i Zatoki Gdańskiej.
- **Popierającą plan budowy kanału przez Mierzeję**, stwarzającego szansę na wykorzystanie walorów turystycznych i transportowych Zalewu Wiślanego, dróg śródlądowych i połączenia między portami w Elblągu i Kaliningradzie.
- **Deklarującą udział w I Sejmiku Żeglugi Śródlądowej w Elblągu.**

Wszystkie powyższe uchwały mają wielkie znaczenie dla Elbląga. Wsparcie naszych działań przez 32 miasta portowe stanowi istotny argument przy ich prezentacji w różnych gremiach.

W ramach pracy w Zarządzie pilotuję realizację porozumienia zawartego między:

- Związkiem Miast i Gmin Morskich,
- Związkiem Miast nadwiślańskich,
- Ligą Morską i Rzeczną.

ZMiGM wydaje pismo „Czas Morza”. Niemal w każdym numerze znajdowały się materiały związane z Elblągiem – w wielu przypadkach mojego autorstwa. Radni rady Miejskiej otrzymywali egzemplarze „Czasu Morza”.

Stowarzyszenie Żuławy

Stowarzyszenie Żuławy liczy 21 członków – gmin województw: pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Siedzibą Stowarzyszenia jest Nowy Dwór Gdański. Zajmuje się m.in. sprawami bezpieczeństwa powodziowego, działaniami na rzecz ochrony krajobrazu kulturowego oraz odtworzenie tożsamości historycznej Żuław delty Wisły, edukacją ekologiczną i promocją Żuław delty Wisły jako obszaru o unikatowych walorach turystycznych.

Stowarzyszenie powołało m.in. Krajowe Centrum Społecznej Edukacji Przeciwpowodziowej, organizowało szkolenia Strażników Wałowych, każdego roku organizuje konkursy na najlepsze prace naukowe nt. Żuław. Wśród laureatów są także autorzy prac magisterskich z Elbląga, ale też dr Bogna Lipińska ze znakomitym wydawnictwem „Żuławy Wiślane – ochrona i kształtowania zabytkowego krajobrazu”.

W Stowarzyszeniu przygotowaliśmy debatę nt. projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (2011 r.).

7 kwietnia 2011 roku Stowarzyszenie Żuławy z inicjatywy prezydenta Elbląga wystosowało apel o realizację odcinka drogi ekspresowej (S 7) łączącej Elbląg z Gdańskiem.

Stowarzyszenie Żuławy przez ponad rok (2011-12) pełniło funkcje zarządcy nad infrastrukturą zbudowaną w ramach Programu „Pętla Żuławska”. Protestowałem przeciwko temu rozwiązaniu w ramach mojej funkcji w Komitecie Sterującym Programu „Pętla Żuławska”, uzyskując poparcie wszystkich gmin – partnerów z województwa warmińsko-mazurskiego.

Miasto Elbląg zgłosiło propozycję utworzenia nowego podmiotu dla zarządzania tym przedsięwzięciem (np. spółki), z siedzibą w Elblągu.

Po roku działań, pozostali beneficjenci, a także Stowarzyszenie Żuławy przekonali się, że należy w inny sposób zarządzać Programem Pętla Żuławska. Na przełomie 2012/2013 roku przystąpiono do tworzenia Spółki „Pętla Żuławska”, niemal jednogłośnie zgadzając się, że siedzibą spółki będzie Elbląg. W 2013 roku taka spółka powstała.

Rada Programowa „Szlak Wodny im. Króla Stefana Batorego”

Szlak Wodny im. Króla Stefana Batorego to inicjatywa aktywizacji turystycznej na szlaku od Warszawy do morza w dwóch kierunkach:

- Wisła, Kanał Żerański, Zalew Zegrzyński, Narew, Biebrza, Kanał Augustowski. (Niemen);
- Wisła, Zalew Włocławski, Nogat, Kanał Jagielloński, Elbląg, Zalew Wiślan (Morze Bałtyckie).

Idea szlaku nawiązywała do XVI wiecznej idei króla Stefana Batorego powiązania terenów Polski z morzem z wykorzystaniem portu w Elblągu i obecnego Zalewu Wiślanego – wraz z budowa kanału przez Mierzeję.

W 2011 roku reprezentując Miasto Elbląg podpisałem deklarację udziału w Radzie Programowej. Rada Programowa liczy 36 członków. Patronuje jej prezydent Polski Bronisław Komorowski.

W 2012 roku zaproponowałem przekształcenie luźnej formuły, w Stowarzyszenie szlak Wodny im. Stefana Batorego. Przygotowaniem formalnym zajęło się Biuro Regionalne w Elblągu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W maju 2012 roku przedstawiliśmy projekt Statutu do konsultacji. 16 czerwca 2012 roku posiedzenie Rady Programowej odbyło się w Elblągu. Przyjęty został projekt Statutu, a Biuro Regionalne wystąpiło do gmin o podjęcie uchwał o woli przystąpienia do Stowarzyszenia.

Kilkanaście takich uchwał zostało podjętych, w tym przez Miasto Gminę Elbląg. Prace nad tworzeniem Stowarzyszenia zostały wyhamowane z przyczyn niezależnych od nas – czyli od Elbląga i samorządu wojewódzkiego, które także w Radzie Programowej reprezentuję.

W latach 2011-13 uczestniczyliśmy w targach m.in. w Warszawie i we Wrocławiu, prezentując tam walory Elbląga, Pętli Żuławskiej, Kanału Elbląskiego i Zalewu Wiślanego.

Z tytułu przynależności do Rady Programowej Szlaku Wodnego im. Króla Stefana Batorego miasto Elbląg nie ponosi żadnych kosztów. Uważam, że niezależnie od chwilowego zmniejszenia aktywności tego środowiska jest to bardzo perspektywiczna inicjatywa, z którą należy utrzymywać łączność.

W ogromnym skrócie przedstawiłem działania związane z przynależnością Miasta Elbląg do związków i stowarzyszeń, w którym nasze Miasto reprezentuję. Mam nadzieję, że zakres działań uzyska aprobatę władz Elbląga.

W tym okresie dwukrotnie odbierałem prestiżową Nagrodę Przyjaznego Brzegu (2010 – za lata pracy czyniącej Zalew Wiślan i Kanał Elbląski przyjaznymi i w 2012 – dla Elbląga za żeglarską bramę na Zalew Wiślan, Kanał Elbląski i Pojezierze Iławsko-Ostródzkie), a Elbląg – obok Bydgoszczy, Gdańska, Szczecina i Wrocławia – stał się najaktywniejszym ośrodkiem w zakresie aktywizacji walorów środowiska śródlądowego w Polsce.

Jerzy Wcisła